

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Declaracions republicanes

LA CAMPANA DE GRACIA, que, p r no estar lligada a cap partit, pot guiar millor que cap altra publicació, el nou moviment republicà i liberal, que s'inicia a la nostra terra, vol, en donar a conèixer les Declaracions fetes pels elements de l'antic Bloc Republicà Català, que inspirà la figura cada cop més humana i admirable de Francesc Layret, significar la seva adhesió espiritual a totes aquelles declaracions republicanes que es facin. No volem actituds amagades o fredes. Volem que tothom digui la seva paraula i la seva declaració. Els militants polítics deuen ésser sempre espill de consciències públiques. No volem matisacions grises. Per això, en donar a conèixer les declaracions de l'Esquerra Republicana, manifestem la nostra aprovació a tot el que sigui expandiment de les noves idees i moviments progressius. Cal que tothom sàpiga el que signifiquen aquestes ratlles i el que representa una adhesió.

"Diverses de les persones que exerciren càrrecs públics, de representació interior dintre el Partit Republicà, després de procedir a l'examen dels resultats d'una consulta efectuada per la Secretaria del Partit a les entitats i organismes d'aquest respecte a llur actitud en els actuals moments en què s'organitzen noves forces d'Esquerra i altres semblen disposar-se a noves actuacions, estimen que han de fer les següents

DECLARACIONS

1.ª Que creuen arribada l' hora de què quants mantinguin, a Catalunya, idees polítiques d'Esquerra, surtin de llur passivitat i es disposin a intervenir novament, amb la dita significació, en les lluites polítiques.

2.ª Que els signants ratifiquen i proclamen, una vegada més, llur ideologia política, prou coneguda, i que es sintetitza en llur invariable significació, netament republicana i federalista.

Que entenen que les Esquerres de Catalunya d'igual o semblant significació, deuen agrupar-se en un ampli organisme que representi llurs diverses matisacions i sense subjectar-les a una estreta disciplina, pugui orientar i senyalar a totes el moment i la forma d'actuar conjuntament i amb eficàcia.

4.ª Que els elements que integren el Partit Republicà Català estan disposats a sumar-se, des d'ara, a dita àmplia conjunció de forces republicanes de Catalunya, sense altra mira que aportar-hi llur entusiasme per la idealitat comuna...

5.ª Que entenen, alhora, que l'Esquerra Republicana de Catalunya no pot actuar prescindint dels problemes generals de l'Estat, que a tots els pobles afecten, especialment avui, per a la defensa dels principis elementals de la ciutadania i, per això, deuen manifestar la seva simpatia per l'actuació concordant de les altres esquerres espanyoles i el seu desig d'acoblar-les a les mateixes en futures campanyes conjuntes per la Llibertat i pel Dret, sense, però, perdre la seva pròpia personalitat, que es necessari afirmar com a representació del poble liberal de Catalunya, ben conscient de la seva pròpia significació.

6.ª Estimant, a més, que el Partit Radical Socialista representa una selecció d'homes del republicanisme espanyol els més capacitats per a donar a les multituds republicanes la confiança...

Barcelona, 1 de desembre de 1929."

Signen aquest manifest els senyors Marcellí Domingo, Lluís Companys, els ex-consellers de la Mancomunitat Alfred Perenya, Pere Mias i R. Noguer i Comet, l'ex-president de la Diputació de Lleida En Ramon Riu i Vendrell, els senyors Humbert Torres, ex-alcalde de Lleida, Eduard Layret, F. Duran i Canyameres, Puig i Pujades, i representants de totes les entitats que foren adherides al Partit Republicà Català.

NADAL

SEMBLA que hauria d'ésser la jornada del gran esplai dels pobres, de socorsos als infants, a les famílies necessitades. El dia de l'imperi de la Caritat, en el més pur concepte, d'amor al proïsme, per seguir les doctrines dels creients.

La "Nit bona" no és per a tots; la celebrarà cada u en la intimitat familiar o en brogit amical, en una mena de festí de Baltassar; però serà més aspra, perquè ni els pobres en podran aprofitar les engrunes.

Quantes famílies malaurades veuran millorar llur punyent situació per un sol dia? A les més continuarà faltant-los el pa a taula, i potser es preguntaran: per què va néixer el Crist?

Hi haurà els preparatius dels galls, dolços, menjars refinats i llaminers. ¿On es

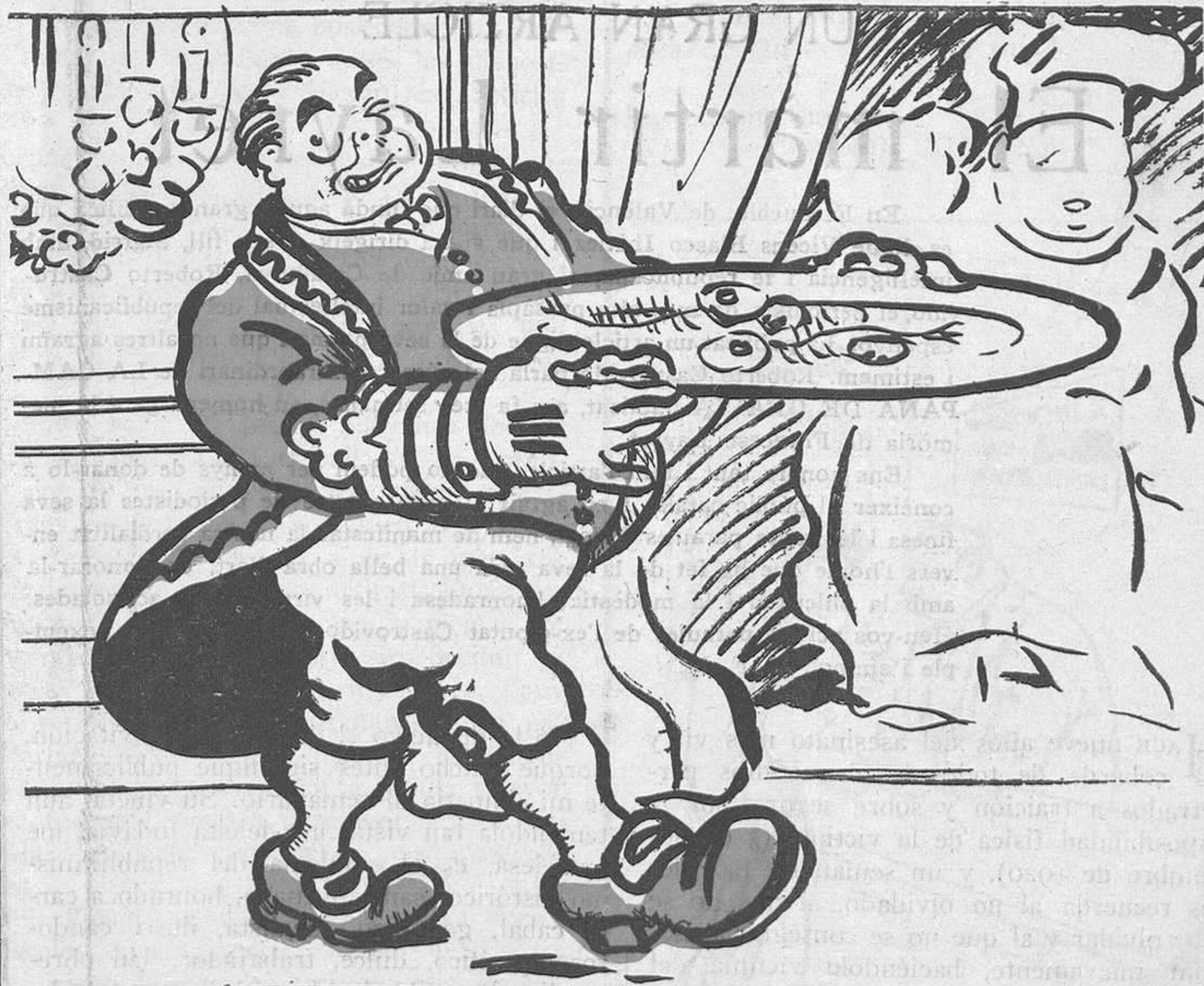
trobarà el pensament pel qui es festeja, entre el gaudi i l'esbargiment d'una bona taula?

Com altres anys, ens endinsarem per carrerons de la ciutat, i uns braços s'allargaran estenent la mà balba, pidolant una almoina; els fills del carrer arraulits en les grans portalades senyorials, somicaran de fred; una vídua amb el fill arrupit als braços us farà un prec per a poder viure ella i el fruit del seu amor... La Misèria continuarà planant en la llar dels pobres.

I tal vegada milers d'éssers aixecaran les mans vers l'infinit, preguntant amb condolença, decebuts: "on ets, Crist"?

L'allegoria farà sa cursa, explicant-se prop del foc i amb el ventrell ple, i la realitat continuarà éssent una tragèdia pels pobres.

M. TOLOSA SURROCA

El Nadal de l'ex-ric

—Es veu que el meu amo deu haver rebut, amb lo de la borsa de New-York,

LA NOSTRA PAGESIA

Per confiar en els altres

SEMPRE ha estat una equivocació creure que les coses que ens afecten poden ésser resoltes pels altres, per la intervenció, en les nostres qüestions, d'un segon o d'un tercer. No obstant, és així, i sospitem que així serà per molt de temps encara.

Es possible que això obeeixi a la tendència natural en l'home a obtenir el màxim benefici amb l'esforç mínim. Si així fos, caldria pensar que la majoria dels homes som uns beneïts del cabàs. Perquè si no ho fóssim, si penséssim lògicament, suposariem que el tercer o el segon alludits, els qui fem intervenir les nostres coses per tal que els posin remei i solució, tot obrant segons el mateix principi que nosaltres, procurarà pel benefici seu abans que pel nostre. L'exemple per a obrar així l'hem donem nosaltres mateixos, que li confiïm, perquè ens ho resolgui, allò que directament ens afecta.

Es de suposar, però, que, en obrar com ho fem, ens hi impulsa algun factor d'indole personal, d'inclinació col·lectiva. Ho reconeixem. Tot i reconeixent-ho, però, i que ens en justifiqui la disculpa, en part, afirmem que, prenent la cosa en el sentit absolut que la prenem la majoria, ans perjudica que dona profit.

El problema de la terra és un dels problemes que són més susceptibles d'aquesta intruïció. Tots reconeixem que és un problema de solució força difícil. Són tants i tants els interessos lligats a la terra, que la reforma més insignificant, el canvi més innocent que es vulgui provar, han de veure's obstaculitzats per aquests interessos. I no és pas una cosa fàcil fer-los la traveta. Car si ho fos, l'assumpte que avui és objecte del comentari nostre no assoliria la transcendència que sovint assolix.

Al problema que tractem, hi són lligats els costums, els usatges, les relacions de convivència social. En els pobles, grans o petits, en tots, no pot ésser alterada cap norma de vida sense que aquest fantasma surti al camí. La difícil solució del problema, per les causes apuntades, i d'altres i no poques que podríem senyalar, augmenta en la mateixa proporció que els interessos lesionables que s'hi vinculen.

Per aquesta raó, que és òbvia, però que s'oblida amb massa freqüència, s'equivoquen els que creuen, essent els interessats, que els altres han de resoldre allò que és de la seva incumbència exclusiva. Dissortadament, aquesta creença està massa arrelada al tarannà i als costums de la majoria. No cal, però, perdre l'equilibri, la serenitat.

Hom diu que la solució, o, si no tant, el camí per trobar la solució, del problema de la terra, és d'ordre jurídic. No manca tampoc qui afirma que és de caràcter social. Si diguéssim que enclou aquell ordre i aquest caràcter, es diria que això és una puerilitat. És, senzillament, una veritat; una veritat, però, que ben pocs aprecien el que val.

I no ho aprecien, perquè hi ha alguna circumstància que els en priva: llur negligència. Aquest problema, com tots els problemes biològics, és d'ordre social i de caràcter jurídic. Però és també d'ordre personal. Volem dir que aquest problema, i tots els problemes humans, necessiten el concurs de cada un dels interessats, per tal que es resolgui. Bé que els intervingui l'Estat. Bé que els intervingui la col·lectivitat. Però, i l'individu, què fa? On és? Heu-vos aquí la part més llastimosa!

Aquell qui posa la confiança pròpia en les determinacions de la voluntat d'altre, no és escaient que es dolgui, després, si l'enganyen o si les coses no es fan com ell hauria volgut. Perquè tot i que els altres en qui confia obrin amb la bona fe més ben intencionada, podrà succeir que resolguin les qüestions com ells creuen més encertat, segons llur personal criteri, que pot estar en contradicció amb la conveniència de l'interessat.

I això passa amb una freqüència esfereïdora.

ANDREU DE LA VALL

UN GRAN ARTICLE

El màrtir Layret

En El Pueblo, de València, el diari que fundà aquell gran republicà que es digué Vicens Blasco Ibàñez i que suara dirigeix el seu fill, Sigfrid, amb intel·ligència i fe republicana, el gran amic de Catalunya, Roberto Castrovido, el periodista de més alta prosòpia i valor intel·lectual del republicanisme espanyol, ha publicat un article digne de la seva ploma i que nosaltres agraiem i estimem. Roberto Castrovido parla del número extraordinari de LA CAMPANA DE GRACIA publicat, ara fa tres setmanes, en homenatge a la memòria de Francesc Layret.

Ens honora tant i tant l'article, que no podem per menys de donar-lo a conèixer al públic català. I en agrair al gran mestre de periodistes la seva finesa i les seves paraules d'elogi, hem de manifestar la nostra cordialitat envers l'home que ha fet de la seva vida una bella obra d'art, en honorar-la amb la pulcritud i la modèstia; l'honradesa i les virtuts més acrisolades. Heu-vos ací les paraules de l'ex-diputat Castrovido, senyor i mestre, exemple i símbol. — F. M.

HACE nueve años del asesinato más vil y cobarde de todos los homicidios perpetrados a traición y sobre seguro por la imposibilidad física de la víctima (3 de noviembre de 1920), y un semanario barcelonés recuerda al no olvidado, al que no se debe olvidar y al que no se conseguiría asesinar nuevamente, haciéndole víctima del olvido, aunque se propusieran sus contemporáneos tamaña felonía. Conmemora la triste fecha y recuerda al imposible de olvidar un semanario barcelonés, nacido antes de la República, en 1870, y que aún vive gloriosamente: "La Campana de Gracia".

No le devuelvo el dulce de su invitación, porque mucho antes significó públicamente mi simpatía al semanario. Su viñeta, aun teniéndola tan vista, me deleita todavía, me embelesa, es el emblema del republicanismo histórico, sano, buenazo, honrado a carta cabal, generoso, idealista, iluso, candoroso, pacífico, dulce, trabajador. Un obrero, limpio, atildado, lee, el brazo derecho sobre el capitel de una columna, sin que le distraiga de la lectura el quiquiriquí del arrogante gallo simbólico que ha aplastado y lleva, cual trofeo de victoria, colgada de su espolón, la serpiente símbolo también. Una áncora, un yunque, un martillo, una

colmena, constituyen el fondo. Al otro lado del campanario, una mujer fina, elegante, bella, tocada con el gorro frigio, la profusa cabellera al viento, un sencillo justillo, la falda larga. La "dona" pinta. A sus pies una paleta y un busto, detrás muchos libros. Esta mujer no sólo pinta, esculpe y lee, sino que trabaja en un laboratorio, a juzgar por el alambique, y estudia Geografía en la esfera armilar que posee. Ciencia, arte, trabajo, manumisión de la mujer antes de que el vocablo feminismo enriqueciera el léxico, horas para el estudio y el descanso, paz, progreso, libertad, igualdad, fraternidad. ¡Quiquiriquí! Aquí en la viñeta, conservada con acierto a la cabeza de "La Campana de Gracia", están dibujados los sueños de los republicanos de la víspera, de tres años antes del Poder. ¡Bendita sea su memoria! Y bendita sea la de Layret, que el día antes de su inmolación dió en Sabadell una conferencia sobre don Francisco Pi y Margall, fallecido, como es bien sabido, un 29 de noviembre, en Madrid: el 29 de noviembre de 1901.

En el número extraordinario de "La Campana de Gracia" escribo yo. No soy el único forastero, no catalán; no son catalanes Gabriel Alomar, mallorquín; Braulio Solsona, valenciano; Angel Samblancat, aragonés, y Angel Pestaña, leonés; pero a mí se me dispensa el honor de dejar en lengua castellana (no sé escribir en otra) mi artículo. Lo estimo. La invitación, que tengo a honor, me enorgullece. Perdonad a un viejo esa vanidosa confesión.

El número debe guardarse a título de documento histórico y de áureo relicario civil, que han ornado con las perlas de su ingenio Alomar, Coromines (Pedro), Domingo (Marcelino), Rovira y Virgili, Samblancat, Capdevila (Luis).

Pestaña abre el número con una declaración importante: la de que el llorado Layret no fué más que abogado defensor de algunos procesados que al sindicato único pertenecían.

Braulio Solsona traza vigorosos apuntes para la biografía de Francisco Layret, y Francisco Madrid nos emociona contándonos muy a lo periodista las últimas veinticuatro horas de la vida de Layret. Nos hace una revelación, más bien la ratifica y amplifica: la de una candidatura de izquierda, compuesta por Gabriel Alomar, Eugenio d'Ors, Seguí (el "Noi del Sucre"), Arín y Andrés Ovejero.

Completan el número unos versos de "Forlife", unas líneas de Antonio Amador, y artículos de los señores López-Nerín, Olwer, Serra, Figueras, Ninet, Mora y el mío, además de los citados, y una porción de fotografías: Layret, en pie, tras su mesa de despacho y delante de los retratos de don Francisco Giner de los Ríos, Salmerón y Pi y Margall, que, metidos en sus marcos, adornan el testero de la pared. Una fotografía de Víctor Hugo está metida en la ranura, entre el cristal y el marco, en el retrato de Pi y Margall; Layret, joven; una caricatura del orador; un precioso retrato de Layret, niño, con asombroso parecido al que conocimos hombre, y fotografías de la casa en que vivió y de la muchedumbre esperando, el día del entierro, a que sacaran el cadáver.

He echado de menos algunas firmas: la de Eugenio d'Ors, singularmente.

El número es digno de la buena memoria de Layret y de la brillante historia del semanario que el año 1870 fundara López Bernagosi, "La Campana de Gracia".

Roberto CASTROVIDO.

INTENCIONS

DIVAGACIONS A L'ENTORN DE NADAL

S'APROPA Nadal, d'ací pocs dies hi serem. Nadal és una de les festes més belles del món. A Londres—que aquests dies us recorda, més que mai, Dickens—, els aparadors de les llibreries estan plens de llibres—però de llibres magnífics, d'un bon gust extraordinari—, per als infants.

En algunes ciutats de Noruega, hom planta a les places, blanques de neu—talment places de pessebre—, grans avets que hom ha anat a tallar al bosc i que, un cop a la plaça, han crescut en una sola nit. De cada branca d'aquests avets pegen joguines i lluminàries. Aquestes joguines, aquestes lluminàries, que omplen la nit d'alegria i li donen aire de festa, són per als infants pobres.

Aquí, a Barcelona, Nadal és la fira de pessebres; cases de suro; de cartró, figures de fang, molsa i rama del bosc, que fa olor de fred i de terra; els mercats oberts durant tota la nit de la vigília; els capons, els pollastres, els galls dindis—en les cases d'alguns gourmets rics, més que la poularde de la Bresse o el capó de Mans, el faisà—, les ostres, el pastís de foie, els peixos succulents, els torrons, els massapans, les ampolles de xampany, de Xerez, de malvasia—que no hi manqui un licor català, de gust exquisit: Flors del Remei—, de moscatell, de La Rioja i del Priorat i de Bordeus.

La gent celebra el naixement de Jesús amb cançons i grans àpats. I, un xic marejada per la digestió de vins i viandes, s'oblida que Jesús nasqué en una establia. ...Aquesta de Nadal és la festa de tancar-se a casa vora el foc i beure i menjar i cantar vora el foc ad majorem Dei gloriam. Aquí, a Barcelona, el Nadal no és una festa massa característica. La temperatura és massa benigna. Ens manca un xic de neu. A Londres i a Madrid, com exemple, fa més efecte.

A Londres, els carrers, embolicats en el brut cotó fluix de la boira, queden deserts.

La gent s'ha tancat a casa i, vora del foc, mengen el pudding de Nadal, i beuen vi, cervesa i brandy.

A Madrid ens hi arrellegà un Nadal, fa set o vuit anys, quan hi estrenàrem la primera comèdia. Els Golfos—cans de misèria i d'escròfula, mal vestits, vivint com els ocells: del que dona el bon Déu...—se sentien atrets per les parades de figuretes de pessebre de la plaça de la Cruz, s'oferien als senyors per a dur-los els paquets de vianda—ells, els pobres, que aquella nit, com tantes altres, no soparien—, se'ls feia la boca aigua parlant del clàssic besugo i de la clàssica sopa de almendras. Després s'arrauïen vora una petita foguera i ens demanaven als passants:

—Señorito! Una perra pa leña! Una perra pa leña, señorito!

La Puerta del Sol era plena de gent humil que cridava, cantava, reia i bevia. Feia un fred que pelava. Havia nevat i volia tornar a nevar.

Aquí, a Barcelona, fa uns Nadals que tenen olor de Primavera. Hi ha sol, el cel és blau. La gent passeja sense grans abrigo, omple les terrasses del cafès, que no tenen estufes com els de París.

Nadal és, per als que tenen una certa sensibilitat, una festa que fa pensar en els pobres. Recordeu a Jesús, i recordeu els pobres els abandonats, els tristos, els que no tenen casa, alegria ni pa. Penseu que fa fred, que neva al carrer, i que vosaltres, voltats de la família, vora el foc, mengueu i beveu mentre hi ha gent — homes, dones, vells, criatures—que moren de fred i de fam.

Si sou cristians com dieu, estimeu els pobres, no els llenceu de casa vostra. No els digueu la jaculatoria que massa sovint teniu als llavis: Déu l'ampari! No la digueu, sobretot, en aquests dies de Nadal. Penseu que Déu té molta feina i no pot emparar tots els que no volem emparar vosaltres.

LLUIS CAPDEVILA.

La columna de l'esquerra

SALVADOR ALBERT

MIREU la vida d'aquest home! Fixeu-vos-hi bé. Es tracta d'un exemple. D'un espill.

Salvador Albert neix a la vida pública com un republicà digne i categòric. Ell és una conducta, i la seva conducta és tot ell. Ple d'humanitat, estima els clàssics; ple d'esperit, no pot tancar-se en qualsevol posició política dretana o centrista. Passa a defensar el patrimoni liberal i republicà de tota la costa catalana, que, per contrast amb la gent de muntanya, tenen de les idees polítiques una expressió d'avançada. Salvador Albert és poeta, és mestre, és exemple republicà.

El poeta està saturat de paisatge, de mar i de pins. La poesia de Salvador Albert pren una emoció sincera i leial. És una poesia saturada de terra i de salobre; però també de civilització. Hi ha l'emoció íntima de les coses escrites amb veritable amor, curulles de plenitud espiritual. Llegiu el llibre de poesies completes o el seu darrer d'afinitats, i en cada paraula hi ha un valor d'una espiritualitat extraordinària.

Són versos fets amb seguretat de poeta; amb dignitat de mestratge; Salvador Albert és un gran poeta català; però, alhora, és un gran poeta humà. En les seves imatges no es desfà pas un castell de focs d'artifici, com en tants i tants d'altres, sinó que en cada frase hi porta una humanitat, una sensibilitat, una troballa que té la virtut d'excitar la nostra ànima.

El mestre està ple de dignitat. Ensenya als nois, però no els dona la lliçó perquè sí, no els canta la paraula nova, sinó que els fa comprendre el que significa la vida amb la seva meravella quotidiana. A més, la seva vida, el seu exemple, la seva conducta, és un ajut al seu mestratge espiritual. No ensenyà amb els llibres tan sols; ensenya amb la seva vida, pròpia, plena de dignitat i amarada de sacrifici. Un home que ha estat diputat i ha guanyat honradament el pa de cada dia; un home que ha passat per Comissions parlamentàries, com la dels Aranzels, i ningú ha tacat amb el pensament la seva conducta honrada; un home a qui li ha estat ofert, per Romanones, posició brillant a Madrid, dins el ministerialisme liberal o dins de la carrera del professorat, i ha rebutjat tot honor d'aquesta mena, és un exemple digne de seguir.

El polític ha estat sempre republicà, federal. Amic de la terra i del treballador; no ha vist la política com una manera de viure, sinó com un deure. I per això ha estat un polític model, ple d'honradesa, de dignitat i de comprensió.

Salvador Albert, poeta, mestre, polític, exemple, conducta, símbol. Un home que sota la seva barbeta blanca hi porta un somriure de pietat, un home que pot mirar els altres per damunt de les ulleres, perquè ell està molt alt.

Les esquerres de Catalunya tenen en Salvador Albert, un exemple a seguir i a elogiar.

La setmana que ve: PUIG I PUJADES.

—Noi, hi ha una humitat...
—Es que hi ha molt de mullader, i no ho sembla.

LA PALMA

Segons unes estadístiques recents, a Nova-York hi ha un automòbil per cada 9 habitants; a París, un per cada 24; a Londres, un per cada 30; a Roma, un per cada 64; a Berlín, un per cada 74...

Nova-York, doncs, se'n duu la palma.

EL FUET

Però no tot són flors i violes a l'altra part de l'Atlàntic.

En unes altres estadístiques sobre presons, veiem, en efecte, en primera fila, els Estats Units.

El promedi diari d'arrestacions és, a Nord-Amèrica, de 130.000! En una sola presó, la de Mixigan, 426 presidaris són condemnats a cadena perpètua. Per tot el país, les presons estan plenes de gom a gom, i el sistema penitenciari és primitiu i cruel.

Caldria, doncs, ens sembla, menys de maquinisme, i més d'humanitat.

PENSAMENT

"Per als infants — deia La Bruyère — no existeix ni el passat ni l'esdevenidor, i — cosa que no sabem fer nosaltres — frueixen del present."

LA ILLUSIO DE LA DIADA

Per tal d'aprofitar l'actualitat de la Rifa, tots els diaris publiquen articles i cròniques referents a les possibilitats de treure la grossa.

Fins algun repòrter ha tornat a sortir amb allò tan gastat de preguntar a un i a altre: "Què faria vostè, si li toquessin els quinze milions?..."

Ve't aquí una pregunta que sempre ens ha semblat indiscreta; per la meua part, dec dir que creuria molt imprudent fer-la a cap dels meus lectors esquerristes.

Per por que em contestessin: "—Em tornaria conservador!"

L'ANUNZIATA

Hom diu, amb inusitada insistència, que a la fi, tindrem eleccions de regidors, de diputats provincials i de diputats a Corts; i s'hi afegeix, amb to formal, que les unes seran pel febrer, les altres per l'abril, i les darreres pel juny.

Vegem... desglossem, dins de la saviesa popular, aqueixes mesades que s'anuncien:

Pel febrer, la mare de Déu del Candelèr; vol dir que haurem de cercar els vots amb candeleteres.

Per l'abril, cada gota en val mil; vol dir que hi haurà mullader.

Pel juny...

—Pron, Pepet, que te'n faràs set pedres.

L'OBLIT

Ens han assegurat que a l'acte de inauguració del Monument a Antoni Maura, celebrat darrerament a Mallorca, hi mancaren molts polítics de la seva fornada; i, sobretot, d'aquells que el "jefe" ajudà a encimbellar apoteòsicament.

Desagraïts!...

Ja es veu on van a parar els entusiasmes interessats i partidistes. Un cop retirat l'escambell, tota l'adhesió se'n va en orris.

Maura, sí?

Maura, no?

Maura, tant se me'n dó!

ELS CONSEQUENTS

En Pi i Suñer, descendent d'aquells Suñers tan federals, ha fet un gest. Millor dit, ha fet una frase que equival a un gest.

Ha declarat, als tripulants de "La Nau", que ell "està on ha estat sempre, i que no pensa moure-se'n."

Molt ben dit. Qui estigui bé, que no es mogui.

Però el que és empipador, és que som molts els que no ens movem, i no pas per estar bé, sinó per tot el contrari.

Tot sia per l'amor a la conseqüència.

La Legislació Internacional del Treball

(II)

L'OFICINA Internacional del Treball, com la mateixa Societat de Nacions i el Tribunal Permanent de Justícia de la Haia, han estat la resultat d'una sèrie de temptatives democràtiques iniciades en el segle passat. Jurídicament, positivament, l'Oficina Internacional del Treball neix en el Tractat de Versalles, i totes les disposicions que hi fan referència estan incloses a la partida XIII de l'esmentat text, articles del 327 al 427.

El tractat de Versalles, marca, doncs, una data històrica en el dret internacional obrer. Abans, però, en 1900, s'havia creat, a Basilea, una Associació Internacional per a la protecció del treball obrer, que, en realitat, fou la veritable inspiradora de tota l'obra posterior realitzada en el terreny de la legislació internacional obrera. Aquesta benemèrita Associació de Basilea, a la qual tindrem ocasió de referir-nos en repetides ocasions en el curs d'aquests articles, fou, en certa manera, una fita que marca una època en l'evolució del dret obrer de la conferència de Berlín (1880) fins a la gran guerra.

Durant la primera meitat del segle dinovè, llevat de petites clarianes liberals iniciades pels legisladors francesos i britànics, la condició del treballador no comptava amb cap mena de garantia jurídica; es pot dir que la legislació obrera, pràcticament, no existia. Als països bàltics, els grans senyors que explotaven els treballadors del camp tractant-los com a bèsties, es comportaven de fet amb els mateixos miraments que els caps de la gran indústria del nostre Occident civilitzat. Quan, en 1833, varen denunciar-se, particularment contra els infants i les dones, s'inicià a tot Europa una campanya de reivindicacions obreres. Aquesta campanya va produir la denúncies de nombroses arbitrietats comeses a França. El govern francès, l'any 1840, es veié obligat a obrir una informació reclamada pels representants de la nació, i al cap d'un any, en 1841, sortia del Parlament francès la primera llei reglamentant el treball dels infants. Era la primera victòria guanyada en la batalla a favor d'una legislació obrera. Va passar, però, que fou una victòria purament teòrica. En la pràctica, passada la tempesta parlamentària, seguiren cometent-se els mateixos abusos a conseqüència d'un control deficient.

Durant tot el segle dinovè, l'obra dels filòsofs cabdills dels principis democràtics de la revolució, i l'aportació de les escoles econòmiques i socials defensoras del treball com a únic factor de la propietat, varen adobar el terreny dels legisladors. A la Conferència de Berlín, es parla, d'una manera seriosa del problema de la protecció del treball. Per fi, a la Conferència de Basilea, es crea una Associació Internacional per a la Protecció dels treballadors, que ha estat la veritable precursora de l'Oficina actual, dirigida pel senyor Albert Thomas.

En un pròxim article parlarem de com es constituí i de l'obra pràctica realitzada per l'Associació esmentada.

Domènec de BELLMUNT.

La columna de la dreta

VALLES I PUJALS

LA Lliga tenia aquest costum: el de menysprear els elements d'esquerra titllant-los d'enemics de la terra. Era fatal. Mentre es necessitava la col·laboració dels homes del republicanisme català, se'ls cridava a treballar junts. Es parlava d'unió sagrada i es feia sortir al carrer la multitud adalerada, que trobava bé aquella unió de tots per un fet pairal; se sentia satisfeta de què els seus homes aportessin a l'obra general la seva adhesió. Però, aconseguida la cosa demanada, o el moment escengràfic d'una protesta o d'una demanadissa, els homes de la Lliga rebutjaven la col·laboració i es manifestaven autors del que s'havia fet... Això, naturalment, passà fins la separació dels homes d'"Acció Catalana". Ara, quan les coses es normalitzin, ja veurem com s'arranjaran per a emportar-se'n el dot. També els hauran de donar, encara que no vulguin, la llegítima...

El senyor Vallès i Pujals, també era dels polítics que posseïa la veritat. Tractava amb menyspreu els polítics infims, les minories, i es considerava perfectament superior als altres. No hi ha res a dir. Cadascú és cadascú. Es pot estar orgullós de la personalitat, però no tant com el senyor Vallès i Pujals, tarat polític com tants d'altres. No volem pas dir tarat en un sentit immoral. Volem dir moralment. La vida privada de Vallès i Pujals ja no ens pertany. Ara estem en un moment de transició, i no hem pas de penjar els draps bruts. És elegant, el fer-ho, i més val ésser senyor que no pas llençar-se com a corbs damunt d'una desgràcia que pot tenir qualsevol.

Ací hem de parlar del polític, i del polític en parlem malament En Joan Estelrich, En Francesc Cambó, En Ferran Valls i Taberner, En Lluís Duran i Ventosa, que són del mateix partit a què pertany En Vallès i Pujals; tots diuen de Vallès i Pujals que és un mal polític i un home incapacitat per qualsevol càrrec públic; en diuen mal, també, els que el conegueren, com a cap, foren funcionaris de la Diputació, com Carles Soldevila, Rovira i Virgili, Pompeu Crehuet, etc...; en diuen mal els adversaris polítics, però més que dels altres companys seus, gent assenyada, com Bofill i Mates, Nicolau d'Olwer, Martí Esteve, etc.; en diuen mal homes de l'antiga esquerra, que, amb caràcter particular, li han fet favors que no es paguen amb diners, com Jaume Carner, per exemple...

Es un home que ja no podrà figurar en cap candidatura.

I doncs, on és tot aquell aire menyspreatiu que tenia per a la gent de les minories? On és aquell aïret que prenia de conqueridor, d'home superior que no admestia rèplica?... On és tot aquell fum?

La setmana que ve:

"DON ALFONSO" SALA

—Em sembla que no he quedat gaire bé.
—Es que no devia estar gaire tranquil.

Correu de l'Estranger

"EL CAPITAL" DE MARX,

AL CINEMA

"La comprensió del marxisme és, en general, agradable i útil"

En aquesta cita de Plekhanoff que Eisenstein — el gran propugnador dels films revolucionaris soviètics —, recolza el seu magnífic projecte de portar *El Capital*, de Marx, al cinema.

Aquest projecte desvetlla, a Rússia, un entusiasme formidable.

Cal remarcar que *El Capital* és un llibre força llegible. No té més d'enfadós que l'aspecte terriblement algebriac de les seves primeres pàgines.

I fins considerant el cinema en la seva forma tradicional, se'n pot heure una pel·lícula magnífica: els començaments tràgics de la gran indústria, els infants de vuit i nou anys treballant en les fàbriques, les dones ocupades en el fons de les mines, les primeres vagues dels proletaris contra les màquines...

Després, malgrat totes les reaccions, l'irresistible triomf del maquinisme, les primeres assemblees de la *Internacional*, la bandera revolucionària amb la cèlebre fórmula: "Els expropiadors d'avui seran, al seu torn, els expropiats de demà".

Però el que vol, sobretot, Eisenstein, és posar en escena la ideologia abstracta de Marx, el procés dialèctic del seu pensament...

Per formar-nos una opinió d'aquest film, caldrà que el vegem. ¿El podrem veure algun dia?

LA SITUACIÓ INTERIOR DE LA XINA

CHIANG-KHAI-CHEK, el triomfador, sofreix ara la sort de la majoria dels seus predecessors. És víctima de les coalicions que lluiten contra la unificació.

El generalat xinès no vol, és clar, que s'estableixi un govern fort. Aleshores no serien els amos del país, no podrien repartir-se'l com uns grans senyors feudals.

Com els respectius exèrcits no són mai realment llicenciats, els generals xinesos exerceixen una pressió constant sobre el govern i, quan les coses no van al seu gust, recomencen la guerra civil.

Aquest és el cas actual. Cinc generals rebels, amb els seus respectius exèrcits, reclamen la dimissió de Chiang-Khai-Chek.

Però Chiang-Khai-Chek es manté ferm, i ha declarat que sabrà reduir i escarmentar els insurrectes i, especialment, els militars facciosos.

Ara bé; ¿s'aprofitaran els Soviets, d'aquesta situació confusa, per atacar a fons el país, tot i les negociacions entaulades? No ho creiem.

Però, ¿com s'aconseguirà la disciplina d'un país de 400 milions d'habitants, sense vies de comunicació i amb tants d'interessos i de costums divergents, per mitjà d'un govern centralitzat?

Heu-vos ací el gran problema!

La mobilització de l'esquerra

Es ben plausible i confortant la campanya de depuració política que ve d'entendre LA CAMPANA en aquests moments de mercantilisme polític, de compra i venda de consciències. Ja era hora que vingués un diari d'empenta i de la seva ideologia a ocupar-se de tan transcendental problema, sobretot en allò que ateny l'Esquerra Catalana. Nosaltres, fins avui havíem tingut prou despreocupació per cuidar-nos dels afers dels altres, oblidant els de casa nostra, i ara paguem ben cars els nostres errors. D'un costat, les forces esquerranes disperses, a la desbandada, de l'altre, el poderós front de la dreta, ben organitzat, per a entrar en lluita. Es per nosaltres un dilema de vida o mort ¿Què fer?...

Turmenten la nostra pensa les sinistres

Hom diu que hi haurà eleccions

—Em sembla que aquesta urna ja s'arna.

paraules d'En Lerroux: "Col·laboració o revolució". Alerta, amics, tinguem seny i serenitat per no caure en l'abisme en què aquest funest polític ens empeny. ¿De quin dret ens parla aquest home la vida política del qual està plena d'enigmes?... Que sàpiga d'una vegada per totes que està ben desqualificat a casa nostra, i que no l'admetem ni com a cabdill ni com a adepte de la nostra causa.

Que no se'ns consideri tan pobres d'esperit, ni tan innocents, per no saber a què atènyer-nos en aquesta greu interrogant.

Nosaltres cridarem fins a esgargamellar-nos: "Organització i mobilització". Cal fer camí enrera, ajuntar de nou els elements disseminats, arrencar les nostres files i provar d'aguantar l'embranchida de la dreta, que serà formidable, no ho dubteu. El front únic s'imposa; però un front seleccionat. Arreconem de moment tota dissidència i rebutgem tota aquesta manada d'intrigants i "parvenus" polítics que ens han conduït sempre als més vergonyosos fracassos. Sota la nostra bandera, sols devem agrupar-hi els militants purs, aquests homes que tenen set de justícia i llibertat...

I és amb aquesta "élite" d'esquerra que haurem d'afrontar-nos amb els nostres enemics polítics; i si no hi ha ara probabilitats d'assolir l'èxit, almenys podrem imposar el respecte als drets ciutadans que de mica en mica se'ls va esmicolant.

Per la ploma, per la paraula i pel vot (si aquest ens és permès), hem d'exposar avui les nostres reivindicacions, defensar els nostres ideals.

Davant la força, oposem-hi el dret i la raó. No volem pas sortir de la legalitat, però tampoc no ens avindrem mai a col·laborar amb els irreconciliables adversaris de la nostra causa; ens sobra dignitat política per no ésser ni uns traïdors ni uns venuts...

L'herència espiritual que ens deixà l'íntegre, l'incorruptible, Pi i Margall ens encoratja i ens guia en aquest camí ple d'espines i paranys que ara travessem. Sols la fe i l'entusiasme en les seves justes i preclares doctrines pot menar-nos a bon port. Mirem d'ésser deixebles del mestre.

I ara que parlem d'En Pi, direm en passant que si no hem sabut aixecar-li un monument (com senyalava el cronista de LA CAMPANA), que bé s'ho mereixia, en canvi hem d'oposar-nos per tots els mitjans a què no es denigri ni el seu talent, ni la seva actuació política, com sembla que s'han proposat fer-ho alguns escriptors i polítics sense escrúpols ni prejudicis.

Pi i Margall fou un savi i un gran polític. Era un dels rars homes que estava totalment identificat amb els principis que ostentava. En Pi tampoc era un vanitós, car si hagués volgut, també hauria tingut cotxe, yacht, un palau i criats amb lliurea, però com que no era un mercenari, va tenir el noble, el sublim gest de morir pobre, però honorat, com tothom sap. No crec que ningú s'atreveixi a voler enllotar el seu immaculat historial polític.

I ara, fora caretés! No regategem el nostre ajut a la tasca de sanejament polític que LA CAMPANA s'ha imposat. Tots hi sortirem guanyant, i per damunt de tot

els sagrats interessos de nostre partit. Rebin els homes de LA CAMPANA la nostra enhorabona i fervent adhesió. De tot cor els acompanyem en la seva obra moralitzadora.

V.

La rifeta

Gràcies a la rifa,
quins somnis bonics;
avui, pobres, pobres,
demà rics, molt rics.

Quantes esperances,
quantes il·lusions,
amb la perspectiva
d'aquests milions!...

Nostra gent venera
la Casualtat,
un truc filosòfic
que és molt descansat.

La gràcia està en fer-te
una posició
sense rebre gaire
del cor; del carpó.

La sort meva i teva
Déu la té en sa mà;
Déu i aquell del "bombo"
que avui rodarà.

Dignitat, saviesa
dels homes de pes,
davant la Fortuna,
no valen per res.

L'alta intel·ligència,
l'esforç manual,
el mèrit, la tasca
individual;

el treball que poses
en el guany mesquí,
tot això són coses
molt bones per di.

Si et toca la "grossa",
si ets l'afortunat,
serà perquè els altres
s'han perjudicat.

T'has fet ric, a espalltes
dels altres, això és:
t'engreixes amb gotes
de sang dels demés.

Qui s'arrisca, prisca,
qui no, rebentat...
Endavant, i visca
la moralitat!

FORLIFE.

CALONGE

LA LLUITA PER L'IDEAL

Res més noble i humà que la lluita per un ideal polític, quan aquest recau en pro de la col·lectivitat. Ara bé; cal fixar-se en l'actuació dels partits dins el camp polític i en llur finalitat, car seria de doldre el confondre la lluita per un ideal amb la lluita de classes i dels interessos que li van aparellats. Idealisme i materialisme, dues forces positives antagòniques, totalment oposades. Cal, doncs, tenir-ho en compte. L'ambient hostil a tot idealisme imposa a l'individu tota mena de privacions, sacrificis i inquietuds físics i morals. Els defensors de la puresa de principis sols poden ésser uns estoics, uns altruistes, uns éssers escollits; les seves mires, les seves aspiracions són molt enlairades, estan per damunt de tota defecció, de tota insinceritat política.

Se'ls moteja d'irrealistes, de visionaris, d'inadaptats; i això és vexar-los; s'és injust. Aquesta anomalia sols pot explicar-se dintre una Societat imperfecta on hi sobra la hipocresia, on hi ha prou mala fe per falsejar la veritat, per suplantar, per fer passar el bo per dolent. La Lluita que sostenen aquesta colla d'abnegats que breguen per l'ideal és implacable, desproporcionada a llurs forces, i irremissiblement hi seran immolats. No és l'esclat de la bona causa la que sol imposar-se, la que regna, sinó la voluntat de la majoria, del més fort. És l'aplicació íntegra del famós sistema del Cancellier Bismark: "La force prime le droit". El trist és que, moltes vegades el que defensa una majoria no és cap bon sistema polític de govern, sinó que pugna per la implantació d'una forma de govern constitucionalment indefinible, i si res més no, per l'estabilitat de principis i d'interessos per ella mateixa creats.

En lluita tan desigual els paladins de l'ideal forçosament han de caure... però, això sí,auran dignament, amb tots els honors; hi ha desfetes que ennalteixen, que glorifiquen!

Almenys que no resulti estèril el sacrifici d'aquests militants de cor gran i de recta consciència. Continuem fermes, sense defallir, la tasca per ells començada. No és pas creuant-nos de braços i estant a l'aguait de ço que ens portarà el demà que anirem enlloc. La indiferència, en aquest cas, vol dir covardia. Apressem-nos, doncs, a fer el nostre deure. Res de violències, ni amenaces, ni imposicions... Rebutgem-ho. Com homes d'ordre i cultes, hem de tenir l'exacta noció de la responsabilitat dels nostres actes. Seria un contrasentit de voler actuar al marge de la llei. La nostra tècnica de combat és lícita, no és delinqüent; ha de desenllotar-se a plena llum. És una palestra intel·lectual, de sentits, d'esperit... És de cor a cor, de cervell a cervell, que nosaltres anem; i així fem els adeptes; i per la perseverança i per la persuasió arribarem a implantar les normes bàsiques de la societat moderna, on hi regnarà la Justícia, la Igualtat i la Fraternalitat...

No és un somni, no és una utopia; serà la realitat de demà si, com a homes conscients, sabem portar-nos. Que cada u compleixi estrictament la seva missió! Molt hi ha a fer, però no cal descoratjar; siguem optimistes.

De cara al progrés i avant sempre. Treballant pel bé comú; pel bé de la Humanitat!

VOLNEY

AQUEST NUMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona